

at bekoste. Efter at nemlig Staten havde indrettet et Telegraphanlæg langs Østkysten, kunde vi ikke andet, naar vi ikke vilde være ubefulede fra de gavnlige Følger, som Telegraphen bringer i andre Byer, end for vor egen Regning at bekoste et saadant Anlæg. Dertil kommer, at vi i det nærmest forestaaende Aar ogsaa skulle udrede vor Andeel af Bekostningerne ved Løgstør Canal. Jeg var saaledes fuldkommen overtydet om, at der ikke i Diebliffet var Noget at udrette med Hensyn til den heromhandlede Skole, og derfor meente jeg, at min Pligt imod Skolen maatte have mig over den Betænkelse, som jeg ellers kunde have ved at henvende mig til Rigsdagen om yderligere Bevilling. Jeg tager det imidlertid ikke i Betænkning, fordi jeg har det Haab, at man ikke vil lade en Skole hensegnes af Mangel paa nødvendig Understøttelse for en kort Tid, og det saameget mere, som det er en Skole, der virkelig har en overordentlig lovende Fremtid for sig, en Skole, der, saavidt jeg veed, har det største Dpland for sig som nogen Skole i Danmark. Hvad nu mine Forslag angaaer, skal jeg erklære, at det er mig ganske ligegyldigt, hvilket af dem der bliver antaget, enten det principale eller subsidiaire, thi bagved det principale Forslag ligger den samme Tanke, som har fundet sit Udtryk i det subsidiaire. Skolen vil ikke kunne bestaae i god Kraft med et Tilskud af 500 Rd., den maa have 1000 Rd., og det var derfor min Plan, at jeg senere, hvis Rigsdagen vilde bevilge de første 500 Rd., nok skulde formaae Communerne til at tilskyde det Øvrige. Det er mig derfor ligegyldigt, hvilket af disse Forslag det høitærede Thing maatte slutte sig til. Derimod vil jeg meget indstændigt bede om, at man ikke bliver staaende ved Udvalgets Forslag, uagtet jeg erkjender, at der i samme er vist en stor Smødekommene; men det vil ikke hjælpe os ud over Diebliffets Forlegenheder, og det er fornemmeligen det, det kommer an paa, ligesom det heller ikke vil tilfredsstille Fordringerne i den allernærmeste Fremtid. Hvis Udvalgets Forslag tages tilfølg, bliver det nødvendigt — derom er jeg fuldkommen overbevist — at jeg allerede til næste Aar igjen maa komme med et lignende Forslag, hvilket i og for sig er

høist ubehageligt, som det overhovedet er ubehageligt for Rigsdagsmænd, at maatte fremkomme med Forslag, som have et saa stæbtligt Formaal som dette. Hvis derfor det høitærede Things Medlemmer, som ville udtale sig om disse Spørgsmaal, med det Samme vilde udtale sig om, hvorvidt de vare tilbøjelige til at slutte sig til mit subsidiaire Forslag, vilde jeg gjerne under Forhandlingens Gang tage mit principale Forslag tilbage.

Rimestad: Jeg skal tillade mig igjennem nogle enkelte Bemærkninger at lægge det høitærede Thing denne Sag paa Sinde. Den første Bemærkning, jeg vil tillade mig at gjøre, er den, at naar en saadan Skole fra en ringe Begyndelse skal gaae fremad, hvilket jo er Tilfældet med Thisted Realskole, da vil i de første Aar et forøget Discipelantal forøge Udgifterne saalænge, indtil Skolen har faaet den nødvendige Organisation igjennem et tilstrækkeligt Antal Classer og et tilstrækkeligt Antal Lærere; men saasnart dette Standpunkt er naaet, vil enhver Forøgelse i Discipulantallet stille Skolen bedre; thi da ville Disciplene komme ind i de allerede i Gang værende Classer, og der vil ikke behøves et større Lærertal. Skolen vil saaledes, hver Gang der kommer en ny Discipel til, bedre være istand til at bære sig selv. Denne første aldeles generelle Bemærkning gjælder om denne Skole, som om alle andre af lignende Natur, og jeg seer virkelig deri en Grund for det høitærede Thing til at gaae ind paa det subsidiaire Forslag af den ærede Forslagsstiller; der er saameget mere Grund til at gaae ind derpaa, som Skolen jo er i Opkomst, og man altsaa maa vente, at den om nogle Aar vil kunne bære sig selv og da intet Tilskud behøve. Den anden Bemærkning, som jeg vil tillade mig at gjøre, og som det væsentlig kommer an paa i denne høist vigtige Sag — saaledes stiller det sig idetmindste for mig — er den, at Folk i den Egn af Landet efterhaanden maa lære, hvad Gavn en sliq Skole er til; Sliq kunne de ikke lære paa eengang. Der har ikke hidtil i det nordvestlige Jylland været nogen saadan høiere Skole, hverken i Thisted, Hølstebro, Lemvig eller Skive. Det er et